

Månadsbokslut för november 2005 samt prognos för helåret 2005

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att fastställa månadsbokslut för november 2005 samt prognos för helåret 2005

att uppdra åt landstingsstyrelsens förvaltning att redovisa skatteutjämningsystemets effekter för Stockholms läns landsting samt hur systemet kan förändras så att det också väger in det högre kostnadsläget i Stockholms län jämfört med övriga landet

att uppta förhandlingar med regeringen om

- dels förändringar av skatteutjämningsystemet
- dels förutsättningar för utvecklingsarbete, forskning, vårdstrukturer och infrastruktursatsningar m.m.

Sedan majoriteten i Stockholms läns landsting skiftade efter valet 2002 och blev socialistisk har skatten höjts med 1 krona och 95 öre. För hushållen innebär det, tillsammans med en försvagning av arbetsmarknadsläget i länet, en kraftig urholkning av köpkraften. Allt högre bostadspriser som en följd av den ihållande bostadsbristen har hushållen klarat tack vare låga räntor. Nu väntar högre räntor varpå högre boendekostnader följer, något som ytterligare sätter press på hushållskassan. Till detta måste läggas allt dyrare kommunikationer i regionen genom trängselskatterna. Den nuvarande politiska inriktningen försämrar möjligheterna att på lång sikt finansiera det offentliga uppdraget i Stockholmsregionen.

De löpande intäkterna måste räcka till för att finansiera landstingets kostnader. En uthållig och långsiktig finansiering av det uppdrag Stockholms läns landsting har förutsätter att skattekraften ökar och att landstinget får behålla skatteinkomsterna. Men utjämningsystemet har framtvingat de största skattehöjningarna på 25 år.

Effekterna av de åtgärder som landstingsmajoriteten genomdrivit är oklara. Besparingarna är inte definierade, och även om kostnadsökningstakten just nu är låg gäller det inte bara för Stockholms läns landsting. Arbetsmarknadsläget tillsammans med den mycket låga inflationen bidrar till att kostnaderna bara stiger långsamt. Dock är det så att löneökningstakten är snabbast i landstingssektorn, något som sätter ytterligare press på landstinget.

Trots låga räntor, goda vinster i företagen och en hög tillväxt har arbetsmarknaden utvecklats svagt. I länet har den totala arbetslösheten stigit från 3,5 procent i början av 2002 till 5,5 procent i december 2005. Den dåliga utvecklingen på arbetsmarknaden får direkta konsekvenser för landstinget.

Om sysselsättningen inte ökar kommer skatteintäkterna att försämrats ytterligare och därmed måste skatten höjas allt mer för att klara finansieringen, vilket i sin tur bara kommer att skada tillväxten i vår region ännu mer. Landstinget befinner sig i en neråtgående spiral.

Skulle tillväxten i regionen snart åter få en god fart, har landstinget begränsade möjligheter att dra nytta av det. Utjämningsystemet ser i dess nuvarande konstruktion snabbt till att dränera bort det mesta av de nya skatteinkomsterna.

Sammantaget är läget alltså mycket bekymmersamt. Även om Stockholms läns landstings delårsresultat är positivt, trots det kraftiga fallet i skatteintäkterna, är åtgärderna endast tillfälliga. Därtill måste läggas de specifierade besparingarna och riskerna på kostnadssidan senare i år.

Landstingets majoritet har inte vidtagit några åtgärder för att lösa landstingets största ekonomiska problem, utjämningsystemet. En av de viktigaste politiska uppgifterna under denna mandatperiod torde vara att åstadkomma en förändring så att systemet blir rättvist för invånarna i vårt län. En avgörande punkt är att se till att systemet också tar hänsyn till det högre kostnadsläget i Stockholms län jämfört med övriga landet. Regeringen har tidigare förklarat att det är ett medvetet politiskt beslut att inte införa några hänsyn till dessa högre kostnader. I det läget bör landstinget själv arbeta fram hur förändringarna skulle kunna se ut.

Fullmäktige bör således uppdraga till landstingsledningen att uppta förhandlingar med regeringen om de stora problem som Stockholms län rimligen inte kan lösa på egen hand. Till dessa räknas främst en förändring av skatteutjämningsystemet samt förutsättningar för utvecklingsarbete, forskning, vårdstrukturer och infrastruktursatsningar. Det bör särskilt noteras att alla stora investeringssatsningar inom kollektivtrafiken hittills har skett med betydande medverkan av staten. När nu landstinget och SL står inför ett nytt uppdrag att investera, måste staten åter ta sitt ansvar.